

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-2-194 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 07-56/637-219
Karar Tarihi : 4.7.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Tuncay SONGÖR (İkinci Başkan)
Üyeler : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN.

B. RAPORTÖRLER : Ayşe Özlem UZUN, Şerife Demet KAYA,
Ümit Nevruz ÖZDEMİR,

20 **C. ŞİKÂYET EDEN** : - Odeon Filmcilik Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Bülent BÜYÜKDAĞ
Reşatbey 1. Sok. Selçuk İş Merkezi
No: 2/13 Seyhan/Adana

D. HAKKINDA İLK İNCELEME YAPILAN : - Fida Film Yapım Dağıtım ve Reklâmcılık A.Ş.
Levent Mah. Şakayıklı Sok. No: 15 34330
3.Levent/İstanbul

E. DOSYA KONUSU : Fida Film Yapım Dağıtım ve Reklâmcılık A.Ş.'nin perde reklâmcılığı pazarında hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası.

30 **F. İDDİALARIN ÖZETİ** : Şikâyet dilekçesinde özetle;

- Odeon'un Adana ilinde faaliyet gösteren Arıplex adında toplam 9 adet sinema salonuna sahip olduğu; faaliyetlerinin Adana ili ile sınırlı olduğu ve 2006 yılı itibariyle 342.000 izleyiciye ulaşarak koltuk ve izleyici sayısı bakımından Adana'da ikinci sırada yer aldığı,
- Daha önce perde reklâmcılığı sektöründe faaliyet gösteren Energy Film Yapım Pazarlama Ltd. Şti.'nin (Energy) 2006 yılı ortasında piyasadan çekilmesi ile birlikte Fida Film Yapım Dağıtım ve Reklâmcılık A.Ş.'nin (Fida Film) tüm Türkiye'de tek sağlayıcı olarak kaldığı ve dolayısıyla hâkim durumda olduğu,
- 40 • Fida Film'in faaliyet gösterdiği perde reklâmcılığı sektöründen elde edilen gelirlerin sinema salonu işleten teşebbüslerin en önemli gelirlerinden birini oluşturduğu; buradan elde edilen gelire sahip olmayan bir teşebbüsün diğer teşebbüslerle rekabet etmesinin olanaksız olduğu,
- Odeon'un işlettiği sinema salonlarının Adana'nın en önemli sinema salonlarından olmasına rağmen pazarda hâkim durumda bulunan Fida Film'in çeşitli bahanelerle Odeon'la sözleşme yapmaktan aşağıda belirtildiği şekillerde kaçındığı, şöyle ki,
  - Kendilerinin Fida Film'e 24.7.2006 tarihinde sözleşme yapılması üzerine davette bulunduğu,
  - Fida Film'in kendilerine bu konuda Rekabet Kurumu'ndan izin alınmadan teklif vermesinin olanaksız olduğuna dair geri bildirim yaptığı,

- 50 – Daha sonra Fida Film'in kendilerine konuyu 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) hükümlerince değerlendirdiğini belirttiği ve bu kapsamda kendilerinden sözleşme koşullarına ilişkin bilgi talep ettiği,
- Kendilerinin herhangi bir sözleşme yapılmadan Rekabet Kurulu tarafından izin verilmesinin mümkün olmadığını, bu durumun bir birleşme devralma sayılmadığını belirtmelerine rağmen Fida Film'in konuyu Rekabet Kurulu'na "birleşme ve devralma" olarak sunduğu ancak Rekabet Kurulu'nun bu konuda işlem yapılamayacağına dair yanıt verdiği,
- 60 – Daha sonra yazışmaların devam etmesine rağmen Fida Film'in üst maddelerde anılan davranışlarını sürdürdüğü

iddia edilmektedir. Fida Film'in bu davranışlarıyla pazardaki hâkim durumunu kötüye kullandığı ve kendisinin 4054 sayılı Kanun'un getirdiği yükümlülüklerin farkında olması nedeniyle Kanun'un 9. maddesinin uygulanmasının bu konuda yetersiz kalacağı belirtilerek gereğinin yapılması talep edilmiştir.

- G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 8.12.2006 tarih ve 8382 sayı ile giren başvuru ile birlikte Kurum'a aynı tarihte iletilen ve konusunu "*Fida Film'in ve Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.'nin düzenlenen "GençTurkcell Kampanyası" ile hâkim durumlarını kötüye kullandıkları*" iddiasına ilişkin olarak hazırlanan 15.2.2007 tarih ve 2006-2-194/İİ-07-AÖU sayılı İlk İnceleme Raporu, 07-16 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüştür. Anılan toplantıda, başvuru konusuna ilişkin bir işlem yapılmasına gerek olmadığına 07-16/146-47 sayı ile karar verilirken; aynı toplantıda alınan 07-16/146-M sayılı karar ile *Fida Film'in perde reklâmcılığı pazarında hâkim durumunu kötüye kullandığına yönelik şikâyetin Kurul'un 15.11.2006 tarih ve 06-84/1069-311 sayılı kararı doğrultusunda hâlihazırda yürütülmekte olan incelemeler çerçevesinde değerlendirilmesine* karar verilmiştir.
- 70

- Dosya konusu hakkında yapılan inceleme neticesinde hazırlanan, 21.6.2007 tarih ve 2006-2-194/İİ-07-AÖU sayılı İlk İnceleme Raporu 25.6.2007 tarih ve REK.0.06.00.00-110/198 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-56 sayılı Rekabet Kurulu toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.
- 80

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Fida Film Yapım Dağıtım ve Reklâmcılık A.Ş.'nin Odeon Filmcilik Limited Şirketi başta olmak üzere sinema salonu işletmelerine perde reklâmcılığı hizmetlerini sağlarken 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında ayrımcılık yaptığının tespit edilmediği,
- Şirket hakkında 4054 sayılı Kanun kapsamında bir işlem yapılmasına gerek olmadığı

ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- 90 **I.1. ŞİKÂYET EDİLEN TARAF- Fida Film Yapım Dağıtım ve Reklâmcılık Ltd. Şti. (Fida Film)**

Fida Film, 1965 yılında sinema reklâmcılığı alanında faaliyet göstermek amacıyla kurulmuştur. Şirket, sinema sektörü ile reklâm ajansları ve reklâmverenler arasında bir köprü görevi üstlenmekte ve kendisinin de 2.4.2007 tarihli yazısında belirttiği

üzere aslen reklâm komisyonculuğu işi yapmaktadır. Bunun yanı sıra, şirketin film yapım ve dağıtım faaliyeti de bulunmaktadır.

100 Perde reklâmıcılığı alanında Fida Film, reklâmverenler ve reklâm ajanslarının sinema salonlarında reklâm verme taleplerine yönelik olarak sinema reklâmıcılığı ve fuaye reklâmıcılığı alanlarında faaliyet göstermekte ve sinemalarda kampanyalar, festivaller gibi çeşitli etkinlikler düzenlemektedir. Fida Film, sinema salonu işletmeciliği ile uğraşan teşebbüslerin bazılarıyla bir yıllık bazılarıyla da daha uzun süreli anlaşmalar yapmakta ve yukarıda anılan faaliyetlerini o sinema salonlarında münhasır olarak gerçekleştirme hakkı kazanmaktadır. Bunun karşılığında, teşebbüslere sabit ya da elde ettiği gelir üzerinden paylaşımlı bir bedel ödemektedir.

110 Dosya konusu çerçevesinde yapılan görüşmeler sonucunda, Türkiye’de ulusal çapta perde reklâmıcılığı pazarında hâlihazırda sadece Fida Film ve Energy’nin faaliyette bulunduğu bilgisine ulaşılmıştır. Ancak, yukarıda dosya evrelerinde de belirtildiği üzere, Energy’den gönderilen yazıda anlaşmalı olduğu sinema salonlarıyla imzaladığı sözleşmelerin en son 31.8.2007 tarihinde biteceği ve bu tarihten sonra bu sektördeki faaliyetlerinin bitmiş olacağı açıklaması yer almaktadır. Ayrıca, bazı sinema salonlarıyla yapılan telefon görüşmelerinde mevcut durumda kendilerinin Energy’den yeni reklâm filmi alamadıkları Energy’nin sadece mali yükümlülüklerini yerine getirdiği bilgisine erişilmiştir. Bunun yanı sıra, Fida Film’in gönderdiği bilgilerin incelenmesi neticesinde başta AFM Sinemaları olmak üzere önceden Energy ile çalışmış şimdi Fida Film ile anlaşmış sinemalar da bulunmaktadır. Bu nedenle, Energy’nin faaliyette bulunduğu sırada bile pazarda lider olan Fida Film’in sektörde fiili olarak faaliyette olan tek teşebbüs olarak kalması neticesinde pazar payı %100’e yakın olmuştur. Ancak, yapılan incelemelerde sektöre yeni giriş yapan “Medyaİst” adında bir firmanın giriş yapacağı bilgisine erişilmiştir. Nitekim şirket yetkilisi Filiz KÖSEOĞLU ile yapılan 120 görüşmede İstanbul Medya (Medyaİst) adında firmayı kurma aşamasında oldukları, firmanın kuruluş işlemlerini henüz tamamlamadıkları ve dolayısıyla henüz ticaret sicili kayıtlarının bulunmadığı ifade edilmiştir.

Bu noktada belirtilmesi gereken husus, yeni bir firmanın girmesi durumunda bile, Fida Film’in özellikle büyük sinema gruplarıyla yaptığı 2-3 yıllık sözleşmeler neticesinde pazardaki payını ve lider konumunu uzun bir süre koruyacağı ve pazara yeni girecek firmanın ise kısıtlı sayıda ve daha küçük çaplı sinema salonları aracılığıyla faaliyette bulunmak zorunda olduğudur.

1.2. İlgili Pazar

1.2.1. Sektöre İlişkin Bilgi

130 Sinema salonu işletmeciliğinin önemli gelir kaynaklarından birini oluşturan perde reklâmıcılığı, sinema salonlarında gösterilen filmlerin öncesinde veya aralarında sunulacak reklâmların sağlanması faaliyetini oluşturmaktadır. Sinema salonları, sahip oldukları reklâm yerlerini (perdelerini), perde reklâmıcılığı faaliyeti ile uğraşan sinema pazarlama ve reklâmıcılık şirketleri aracılığıyla pazarlamaktadır. Perde reklâmıcılığı sinema salonları ile perde reklâmıcısı firmalar arasındaki anlaşmalarla yürütülmektedir. Bu anlaşmalarla perde reklâmıcısı firma, sinema salonlarıyla belirli sürelerle perde reklâm yerini kiralamak ya da birlikte bu yerlerin satışını yapmak konusunda anlaşma yapmaktadır. Sinemanın şehir içindeki konumuna, müşteri profiline ve sayısına, mevsimlere ve salonda gösterilen filmin niteliğine göre anlaşılan 140 perde reklâm fiyatları değişmektedir.

Perde reklâmıcısı firmalar, diğer taraftan, reklâmverenlerle çeşitli dönemler için anlaşma yapmakta ve hazırladıkları ya da hazırlattıkları reklâmların kendileri ile

anlaşması olan sinema salonlarında film başlarında veya arasında gösterilmesini sağlamaktadırlar. Fida Film, gönderdiği bilgilerde, kendilerinin reklâmveren firmalar ile yıllık anlaşmalar yaparak, film bazında reklâm paketi hazırladıklarını ya da spot satış yaparak faaliyetlerini sürdürdüklerini belirtmiştir. Yıllık anlaşmalarda, yıllık reklâm bütçesi içerisinde sinema salonlarında reklâm gösterimi için bütçe ayıran reklâmveren ile perde reklâmcısı arasında toplam salon adedi ve saniye fiyatı gibi konular hükme bağlanmaktadır. Fida Film, yıllık satışların toplam içerisinde % (...)’lük paya sahip olduğunu beyan etmiştir. Film bazlı oluşturulan paket satışlarda ise Fida Film, yüksek izleyici beklentisi olan filmler için paketler oluşturmakta ve bu paketlere reklâm almaktadır. Spot satışlarda, kampanya yapan müşterilere satış yapılmaktadır. Fida Film, bu satışın toplam içindeki payının %(...) olduğunu ifade etmiştir.

Perde reklâmcılığı açısından, Türkiye genelinde 411 sinemada 1299 salon ve 198.489 koltuk kapasitesi bulunmaktadır. Bu salonların içinde yaptığı anlaşmalar yoluyla Fida Film (.....) sinema, (...) salon ve (...) koltuk kapasitesine sahiptir. Bu anlamda Fida Film, Türkiye çapındaki sinemaların %(...)’ünü, salonların %(...)’unu ve koltuk kapasitesinin %(...)’ini yaptığı anlaşmalarla kendine bağlamış durumdadır.

I.2.2. İlgili Ürün Pazarı

İlgili ürün pazarının sinema salonu içerisindeki perde reklâm yeri başta olmak üzere her türlü reklâm alanını kapsayacak şekilde her iki faaliyeti de içine alarak “*sinema salonu reklâmcılığı*” olarak belirlenmiştir. Yapılan değerlendirmelerde perde reklâmcılığı terimi, sektörde uygulandığı üzere sinema salonu reklâmcılığını ifade etmek amacıyla kullanılmaktadır.

I.2.3. İlgili Coğrafi Pazar

Hem reklâmverenlerin hem de Fida Film’in faaliyetlerinin ulusal çaplı olması, ayrıca, mevcut durumda Fida Film’in pazarda fiili anlamda ulusal çapta perde reklâmcılığı yapan tek teşebbüs olduğu göz önüne alınarak dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar “*Türkiye Cumhuriyeti sınırları*” olarak belirlenmiştir.

I.3. Değerlendirme

Odeon, Kurum’a gönderdiği şikâyet dilekçesinde, Fida Film’in perde reklâmcılığı pazarındaki eylemlerinin rekabet ihlali oluşturduğunu, perde reklâmının sinema salonu işleten teşebbüslerin ayakta kalabilmesi ve rakipleriyle rekabet edebilmesi için son derece önemli ve gerekli bir gelir kaynağını oluşturduğunu, Energy’nin pazardan çekilmesinden sonra perde reklâmcılığı pazarında tek kalan Fida Film ile kendilerinin perde reklâm yerlerinin kiralanması konusunda sözleşme yapmak istediğini ancak Fida Film’in sözleşme yapmaktan kaçındığını belirtmektedir. Şikâyetçinin daha sonra Kurum’a gönderdiği ve Fida Film ile yaptıkları yazışmaları içeren belgelerde ise Fida Film’in şikâyetçiye sözleşme bedelleriyle ilgili teklif götürdüğü ancak bu teklifin, ileride ayrıntılarıyla açıklanacağı üzere ticari teamüllere uygun nitelik taşımadığı iddia edilerek şikâyetçi tarafından reddedildiği görülmektedir. Bu sebeple aşağıda öncelikle Fida Film ile şikâyetçi arasında gerçekleştirilen yazışmalar incelenecek daha sonra tarafların Kuruma gönderdiği bilgi ve belgeler değerlendirilerek Fida Film’in önce sözleşme yapmaktan çekindiği, daha sonra ise sinema salonlarına teklif ettiği sözleşmelerde ayrımcı maddeler bulunduğu ve bu şekilde hâkim durumunu kötüye kullandığı iddialarına yönelik değerlendirme yapılmıştır.

I.3.1. Fida Film ile Odeon Arasında Yapılan Yazışmaların Değerlendirilmesi

Şikâyetçi ve Fida Film tarafından Kurum’a gönderilen ve iki taraf arasında şikâyet konusuna ilişkin yapılan yazışmaları içeren belgelerden, öncelikle, Energy’nin pazardan çekilmesi üzerine Odeon’un Fida Film’e sözleşme yapmak üzere teklifte

bulunduğu, Fida Film'in ise kendisinin Adana ilindeki konumu (üç sinema şirketinin ikisi ile anlaşması olduğu ve daha önceki Rekabet Kurulu kararlarında ilgili coğrafi pazarın il bazında belirlendiği göz önüne alarak pazarı kapatma, hâkim duruma gelme ya da hâkim durumun güçlendirilmesi gerekçeleriyle izin verilmeme olasılığı bulunduğu) nedeniyle sözleşme yapılmasını Rekabet Kurulu'ndan alınacak izin şartına bağladığı anlaşılmaktadır. Bu aşamada Fida Film, gerçekleşecek işlemin bu çerçevede değerlendirilmesi ve bunun için de Odeon'un yazılı sözleşme koşullarını göndermesi gerektiği konusunda; Odeon ise konunun bir birleşme devralma sayılmadığı ve Fida Film'in sözleşme imzalamamak için bir oyalama eylemi içerisinde olduğu konusunda ısrar etmiştir. Ancak Rekabet Kurulu hem Odeon'un yaptığı başvuruyu hem de Fida Film'in yaptığı başvuruyu taraflar arasında bir yazılı sözleşme bulunmaması ve taraflar arasındaki anlaşmaların genellikle yıllık kısa süreli işlemler olması nedeniyle reddetmiştir.

200

Fida Film, Kurulun aldığı 15.11.2006 tarih ve 06-84/1069-311 sayılı Karar kendisine tebliğ edilmesinden sonraki tarihlerde hem Livan'a hem de Odeon'a sözleşme teklifinde bulunarak, sözleşmede "*%50-%50 gelir paylaşımı*" modelini önermiştir. Bundan sonraki dönemde Odeon ve Livan, Fida Film'in bu teklifinin o illerde bulunan diğer sinema salonlarıyla yapılan sözleşmelerle eşit hükümler taşımadığı gerekçesiyle 4054 sayılı Kanun kapsamında hâkim durumunu kötüye kullandığını belirtmişlerdir. Odeon ise bu sözleşme teklifine karşılık Fida Film'den minimum ödeme garantisi talep etmiştir. Sonuç olarak Fida Film, şikâyetçi tarafa sözleşme önerdiğini ve onların kabul etmediğini iddia ederken, Odeon ise gelir paylaşımı teklifinin kabul edilemez olduğunu Fida Film'in daha önceden çalıştığı sinemalara uyguladığı şartlardan (sabit ücret ya da minimum ödeme garantisi kastedilmektedir) oldukça farklı ve ayrımcı koşullar öne sürdüğünü iddia etmektedir.

210

Taraflar arasında yapılan ve Kuruma intikal eden yazışmaların incelenmesi neticesinde Fida Film'in, Odeon'un sinema perdelerini devralmaya yönelik Rekabet Kurumu'na başvurusu ertesinde bu başvurunun işleme alınabilmesi için şikâyetçi taraftan hangi koşullarda sözleşme yapılacağına dair bilgi istediği anlaşılmıştır. Ancak Fida Film'e Kurul'un 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde aldığı kararın tebliğ edilmesinden sonra, Fida Film tarafından şikâyetçi taraflara gelir paylaşımli sözleşme teklif edildiği de görülmektedir. Burada dikkat çekici olan nokta, Fida Film'in Odeon ile aralarında imzalanacak kiralama sözleşmesini 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi ve Rekabet Kurulu'ndan izin alınması şartına bağlamasına rağmen Odeon sinemasıyla ilgili başvuruyu 6.10.2006 tarihinde Rekabet Kurumu'na iletteği sıralarda farklı illerdeki sinema salonu işletmecileriyle benzer nitelikte sözleşmeler imzalamış ve bu işlemler için Kurum'a müracaat etmemiş olmasıdır. Örneğin Fida Film'in Kayseri'de bulunan toplam 3 sinema salonundan (Mars'a ait) Cinebonus ve Kayseri Onay sinemaları ile daha önceden imzalanmış sözleşmeleri bulunmaktadır. Ancak, 1.10.2006 tarihinde Kayseri Kasseria Sineması ile de anlaşma yaparak Kayseri'de bulunan üç sinema salonu işletmecisinin üçüyle de anlaşmış duruma gelmiştir. Buna rağmen, Kayseri'deki sinema salonu işletmecileriyle yaptığı sözleşmeler için Odeon ile sözleşme yapmamasının gerekçelerini öne sürüp Rekabet Kurumu'na herhangi bir başvuruda bulunmamıştır. Benzer bir durum Aydın'da bulunan sinema salonları işletmecileri ile yaptığı sözleşmeler için de geçerlidir. Ancak bu tespit, Fida Film'in rakibi olan Energy ile daha önceden çalışan sinema salonları ile sırf bu nedenle sözleşme yapmaktan doğrudan kaçındığı sonucunu çıkarmak için yeterli olmamaktadır.

220

230

240 Bu noktada değerlendirilmesi gereken konu, Fida Film'in Kurul'un ilgili kararında da belirtildiği üzere, bu sinema salonlarına, eski müşterisi olan ve benzer nitelikteki sinema salonları ile yaptığı sözleşmelerden farklı olarak eşit olmayan haksız koşullar içeren sözleşme önerip önermediği ve bu şekilde 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal edip etmediğidir. Değerlendirmenin bundan sonraki bölümünü bu konuya yönelik olarak yapılan tespitler ve Fida Film'in konuya ilişkin açıklamaları oluşturacaktır.

I.3.2. Teşebbüslerin Konuya İlişkin Yaptığı Sözleşmeler ve Sözleşme Hükümlerinin Tarafların Yaptığı Açıklamalar Doğrultusunda Değerlendirilmesi

I.3.2.1. Odeon'un Fida Film ve Energy ile Yaptığı Sözleşmeler

250 Yukarıda da yer verildiği gibi, Fida Film, kendisine ilgili Kurul Kararı bildirildikten sonra 11.1.2007 tarihinde Livan ve Odeon'a ayrı ayrı olmak üzere noter kanalıyla yaptığı bildirimlerinde %50-%50 gelir paylaşımını öneren sözleşme teklifinde bulunmuş, Livan ve Odeon ise bu bedelin diğer sinema salonlarıyla imzalanan sözleşmelerdeki koşullardan farklılık ve ayrımcılık arz ettiğini belirterek diğer salonlarla eşit şartlar içeren sözleşmeler imzalanmasını talep ettiklerini bildirmişlerdir. Bu sebeple, raportörler Fida Film'in diğer sinema salonlarıyla imzaladığı sözleşmelerdeki hükümlerin karşılaştırılmasına gerek duymuş ve bu sözleşmelerde şart koşulan hükümlerde gözetilen ölçütlerin belirlenmesi amacıyla Fida Film'den yaptıkları sözleşmeler talep edilmiş ve Fida Film'in matbu nitelikte bir sözleşmesi olup olmadığı bilgisine ulaşılmaya çalışılmıştır. Öte yandan, Odeon'dan da geçmiş yıllarda imzalamış olduğu sözleşmeler talep edilmiştir. Bu çerçevede, ilgili teşebbüslerden 260 gelen bilgi ve belgelere göre Odeon'un konuya ilişkin yaptığı sözleşmelerde,

- Fida Film ile Odeon arasında 2000-2001 dönemine ilişkin yapılan sözleşmede, %50-%50 gelir paylaşımı ve bu paylaşım sonunda Odeon'a düşecek payın (.....) ABD Doları'nın altında kalması durumunda aradaki miktarın Fida Film tarafından ödeneceği,
- Energy ile 2002-2003; 2003-2004 ve 2004-2006 dönemleri için yapılan sözleşmede bedellerin sırasıyla (.....) ABD Doları ve (.....) ABD Doları olarak tespit edileceği,
- 2004-2006 dönemi için yapılan sözleşmede ilk yıl için (.....) ABD Doları ikinci yıl için (.....) ABD Doları tespit edildiği ve toplam gelirin yıllık (.....) ABD Doları'nı aşması durumunda aradaki farkın yarısının Energy tarafından Odeon'a ödeneceği

270 hükme bağlanmıştır. Sözleşmelerde Odeon'un şimdiye kadar hem Fida Film ile hem Energy ile sabit bir bedel üzerinde anlaştığı, ayrıca Fida Film'den hâlihazırda talep ettiği "garanti edilen en aşağı miktar"a ilişkin benzer hükmün Fida Film ile yaptığı 2000-2001 dönemine ait sözleşmede yer aldığı görülmektedir.

I.3.2.2. Fida Film'in Sinema Salonlarıyla Yaptığı/Yapmak Üzere Hazırladığı Sözleşmeler

280 Fida Film'in Livan ve Odeon sinemalarına önerdiği "%50-%50 gelir paylaşımı" teklifinin, Fida Film'in 2.3.2007 tarihinde Kurum' a intikal eden yazısının ekinde yer alan 2007 yılına ilişkin matbu nitelikteki sözleşmeler arasında yer aldığı görülmektedir.

Fida Film, Rekabet Kurulu'nun 06-84/1069 sayılı kararı uyarınca, 2007 yılı itibarıyla yeni sözleşme taslaklarını yürürlüğe koyduğunu bildirmiştir. Anılan sözleşmelerle ilgili bazı bölümlerde anlaşılmayan bölümlerin bulunması nedeniyle Fida Film'den açıklama talep edilmiş ve teşebbüs tarafından gönderilen tadil edilmiş sözleşme

taslakları 2.4.2007 tarih ve 2476 sayı ile Kurum kayıtlarına girmiştir. Yazıda, “*Daha önce gönderilen fakat maddi hata bulunan sözleşmeler yerine ekteki sözleşmelerin dikkate alınması*” talep edilmiştir.

290 Söz konusu sözleşmeler incelendiğinde, Fida Film ile sinema salonları arasında “gelir paylaşımı” ve “sabit ödemeye dayalı” olmak üzere iki tür sözleşme yapıldığı ortaya çıkmaktadır. Her iki tür sözleşmenin konusunu da Fida Film ile sözleşme akdetmiş olan reklâm veren şirketlere, yine Fida Film ile anlaşmalı bulunan sinema salonlarının (sözleşmelerde “sergileyici” olarak yer verilmiştir) perdeleri ve diğer reklâm verilebilir alanlar ile sinemalardaki diğer mekânların sponsorluk hizmetleri ve haklarının pazarlanması oluşturmaktadır.

Sözleşmeler arasındaki temel fark, her iki tip sözleşmenin de 9. maddesinde yer alan “mali hükümler”den kaynaklanmaktadır. Buna göre;

- 300 – *Gelir paylaşım*lı sözleşmede sinema salonuna (sergileyiciye) her ay sonunda Fida Film tarafından düzenlenen “aylık performans raporu”na göre YTL olarak belirlenen net bedelin %50’sinin¹ ödeneceği hüküm altına alınmaktadır.
- Öte yandan, sabit ödemeye dayalı sözleşmede sergileyiciye Fida Film’e sağladığı olanaklar ve hizmetler için asgari bir gösterim bedelinin ödenmesi garanti altına alınmakta ve sergileyici herhangi bir rapora bağlı kalmaksızın sözleşmede belirlenen tarihlerde sunduğu hizmetin karşılığını Amerikan Doları kuru esas alınarak YTL’ye çevrilen bir fatura düzenlenmesinin ardından alabilmektedir.

310 Görüldüğü üzere, söz konusu iki sözleşme tipi garanti edilen bedelin varlığı ve sözleşmenin düzenlendiği döviz kuru açısından farklılık göstermektedir. Sabit ödemeye dayalı sözleşmelerde sinema işletmecileri herhangi bir gelir ve kur riskine maruz kalmadan önceden belirlenmiş bir bedeli tahsil edebilmekteyken, gelir paylaşım modelinde sergileyici firmalar hem gelir hem de kur riskiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Fida Film, sinema salonlarıyla imzalanmak üzere hazırladığı iki ayrı sözleşmede farklı mali hükümler bulunmasının gerekçesini “eşit edime eşit muamele” ilkesine uymalarını gerekçe olarak göstermektedir. Bu ilke çerçevesinde sözleşmelerdeki mali hükümlerin farklılık arz etmesine dayanak teşkil eden ölçütler ise her iki sözleşmede şu şekilde sıralanmaktadır:

- 320 a. Zincir sinema işletmeleri,
b. Asgari dört ayrı yere sahip sinema işletmeleri,
c. Alışveriş merkezlerinde yer alan sinema işletmeleri,
d. Asgari iki salonu İstanbul, Ankara veya İzmir’de bulunan sinema işletmeleri,
e. Toplam koltuk sayısı 3.000 olan sinema işletmeleri olmaları

330 Bu kriterlere sahip sinema salonları ile sabit ödemeye dayalı sözleşmelerin yapılacağı belirtilirken, bu özelliklerden herhangi birini taşımayan sinema işletmeleri ile gelir paylaşımına dayalı sözleşmelerin imzalanacağı hüküm altına alınmıştır. Kendisiyle gelir paylaşımına dayanan bir sözleşme imzalanan bir sinema işletmesi, mevcut sözleşmesinin şartları ne olursa olsun yukarıda sıralan beş koşulu yerine getirdiğinde sabit ödemeye dayalı sözleşme yapmaya hak kazanmakta, kendisiyle sabit ödemeye dayalı bir sözleşme imzalanan bir sinema işletmesi, mevcut sözleşmesinin şartları ne olursa olsun yukarıda sıralan beş koşuldan herhangi birini

¹ Bu bedele ek olarak sergileyici tarafından sağlanan hizmetin KDV bedelinin de Fida Film tarafından ödeneceği kararlaştırılmıştır.

yerine getiremediğinde sabit ödemeye dayalı sözleşme hakkını kaybederek gelir paylaşımlı sözleşmeye geçmek zorunda kalmaktadır. Dolayısıyla, hazırlanan sözleşme tasaklarıyla ülke çapına yayılmış sinema zincirlerine, yerel sinema işletmelerine oranla daha avantajlı koşullar sunulmuş olmaktadır.

Konuya ilişkin olarak Fida Film yetkilileriyle yapılan görüşmede,

- Söz konusu ölçütlerin reklâmverenlerin ve ajansların talebi doğrultusunda belirlendiği,
- Reklâmverenlerin/ajansların seçimlerini yaparken sinemanın bulunduğu il, izleyici profili, gösterime giren film, izleyici sayısı, güvenlik ölçütleri gibi ölçütleri dikkate aldıkları,
- Reklâm gelirlerinin %90'ının İstanbul, Ankara, İzmir gibi üç büyük şehirden sağlandığı bunun nedeninin ise buralardaki büyük sinema zincirlerinin yukarıda sayılan ölçütleri sağlaması nedeniyle diğer sinema salonlarına oranla reklâmverenlerce daha fazla tercih edildiği

ve bu nedenlerle büyük sinema zincirleri olan Mars, AFM, Tüze'ye ödenen ücretin Adana ve Mersin'de yer alan sinemalara ödenmesinin mümkün olmadığı belirtilmiştir. Fida Film ayrıca son gönderdiği yazıda reklâmverenlerin daha çok üç büyük şehri ve hem bu şehirlerde hem de (Adana da dâhil olmak üzere) diğer şehirlerdeki alışveriş merkezinde yer alan sinema salonlarını tercih ettiğini gösterir reklâm rezervasyonlarına ilişkin belgeleri göndermiştir.

Öte yandan, Fida yetkilileri tarafından temin edilen "Fida Film Sezon Filmleri 2006-2007 Kitapçığı" incelendiğinde, anlaşmalı sinema salonlarının bir sinema zincirine bağlı olmaları, büyük şehirde yer almaları gibi koşullara göre beş kategoriye ayrıldığı görülmektedir. En üst kategori olan "Kategori 5"te yer alan sinemaların üç büyük şehirde ve genellikle alışveriş merkezlerinde yer aldığı gözlenmektedir. Bu kategoride yer alan sinemalarda bir saniye reklâm gösteriminin bedeli (...) YTL olarak "Kategori 4" için fiyat (...) YTL, "Kategori 3" için fiyat (...) YTL, "Kategori 2" için fiyat (...) YTL, "Kategori 1" için fiyat (...) YTL olarak belirlenmiştir. En alt kategorideki sinemaların tamamı üç büyük şehir dışında yer almaktadır. Ancak burada, bir şehir içindeki ve hatta aynı gruba ait sinemaların tamamının bile aynı kategoride olmadığı belirtilmesi gerekmektedir. Örneğin, Ankara, İstanbul ve İzmir'de bulunan sinemalar Kategori 1 hariç olmak üzere ilk dört kategori arasında dağılmış görünmektedir.

Ayrıca, kitapçıktan, Fida Film'in sinema salonlarını paketlemek gibi bir pazarlama stratejisinin bulunduğu da anlaşılmaktadır. Buna göre, sadece en üst iki kategorideki sinemaların yer aldığı "Fida Platin" paketi; en üst üç kategorideki sinemaların yer aldığı "Fida Gold" paketleri ve en üst dört kategorideki sinemaların yer aldığı "Fida Silver" paketi ile reklâmverenlere hizmet sağlanmaktadır. Bunun dışında çeşitli kategorilerdeki AFM sinemalarının yer aldığı "AFM Platin", "AFM Gold" ve "AFM Silver" paketleri de reklâmverenlere sunulmaktadır.

Bunun yanında, Fida Film "Az Sonra Film Başlıyor" Özel Sinema Yayın paketleri, Fida Film "İyi Seyirler" Jeneriği Yayın Paketi, AFM Sinemaları Özel Sinema Jenerik Yayın Paketi, Fida Film "Haftalık Maç Görüntüleri Özel Sinema Yayın Paketi" ve Popcorn Sinema Haberleri Antrakt Özel Sinema Yayın Paketi gibi çeşitli seçenekler içeren paketler de bulunmaktadır.

Paketlerde yer alan sinema salonları ve ücretler incelendiğinde, üç büyük şehirde olan ve/veya alışveriş merkezlerinde bulunan sinemalara reklâmverenlerin daha yüksek talep gösterdiği anlaşılmaktadır. Nitekim raportörlerin Fida Film yetkilileri ile yaptıkları görüşmede, söz konusu kişilerce reklâm fiyatlarının İstanbul, Ankara, İzmir

380 ile diğer iller arasında farklılık gösterdiği, reklâmverenlerin yapacakları reklâma göre gruplandırma yaptıkları, büyük şehirlerdeki farklı yerlerde bile fiyat tarifelerinin farklı olduğu, tarifeler üzerinden pazarlık yapıldığı, her sinemanın farklı fiyatı olduğu, müşteri sayısı ile hedef kitlesinin sinemadan sinemaya değiştiği belirtilmiş; tarifelerin belirlenmesinde reklâmverenlerin ve varsa sinema salonlarının taleplerinin dikkate alındığı ifade edilmiştir.

Kategorilerin ve paketlerin değerlendirilmesi konusunda Fida Film yetkililerinin bunları ne şekilde belirlediklerine yönelik aşağıdaki açıklamalarının dikkate alınması aydınlatıcı olacaktır:

390 *“Reklâmveren esas olarak, büyük şehirlerdeki belirli lokasyonlardaki sinema salonlarını özel olarak talep ediyor, Anadolu’daki diğer yerler ise reklâmverenler açısından fazla önem arz etmez, biz o salonları esas talep gören yerlerdeki sinema salonlarının yanında müşterilere pazarlamaya çalışıyoruz. Bizim toplamda (.....) salonumuz varsa bunun ancak (.....) yani %30’undan esas gelirimizi sağlıyoruz. Lokomotif bazı sinema salonlarımız vardır, bunlar büyük şehirlerdeki belirli lokasyonlardaki salonlardır, diğerlerini ise riski dağıtmak için portföyümüze katıyoruz. Esas olarak, oralardan tam anlamıyla gelir kazanamıyoruz. ... Türkiye’de şu anda esas gelir getiren 2000 reklâmveren var, Fida bunların iki yüz-iki yüz elli tanesi ile çalışıyor. Bunlar kurumsal şirketler olduğu için daha kurumsal şirketleri tercih ediyorlar. Ankara, İstanbul, İzmir reklâm gelirin %80’ini oluşturuyor.”*

400 Gerek Fida Film Sezon Filmleri 2006-2007 Kitapçığı’ndan gerekse Fida Film yetkilileri tarafından yapılan açıklamalardan, sinemaların kategorilere ayrılmasının, fiyatların ve reklâm gösterilecek sinemaların belirlenmesinde temel belirleyicinin reklâmverenlerin talebi olduğu kanaati uyanmaktadır.

Odeon ve Livan’ın, Fida Film ile gerçekleştirdiği yazışmalar incelendiğinde ise bu sinemaların gelir paylaşımına dayanan sözleşme bedelini kabul etmek istemedikleri ve buna gerekçe olarak da faaliyette buldukları illerdeki diğer sinema salonları ile Fida Film’in yaptığı sözleşmelerin sabit ücrete dayanması ve kendilerine teklif edilen sözleşmelerin bu sözleşmelerle eşit koşullar içermemesinin gösterildiği ortaya çıkmaktadır. Söz konusu sözleşmelerin incelenmesi amacıyla Fida Film’den Adana ilindeki diğer sinema salonlarıyla yaptığı sözleşmeler talep edilmiştir. Fida Film 410 tarafından gönderilen Adana Filmcilik Sinemacılık Sanayi ve Tic. Ltd. Şti. (Adana Filmcilik) ve Mars Sinema Turizm ve Sportif Tesisler İşletmeciliği A.Ş. (Mars) ile yaptığı sözleşmeler incelendiğinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Mars’la yapılan sözleşmede,

- Sözleşmenin toplam (Adana ilinde 9 salon olmak üzere) 36 salonu kapsadığı,
- Sözleşmenin 1.1.2006 ve 31.12.2007 tarihleri arasında geçerli olduğu,
- Sözleşme bedelinin (.....) ABD Doları olarak sabit bir bedel olarak belirlendiği ve her açılan salon başına (.....) ABD Doları verileceği

hükme bağlanmıştır².

Adana Filmcilik ile imzalanan sözleşmede ise,

- 420 – Adana Filmcilik işletmesinde bulunan 4 salonlu Adana Metropol ve 2 salonlu Adana Metro sineması ve yeni açılacak yeni salonları kapsadığı,

² Fida Film’den, Adana ilinde faaliyet göstermese de AFM ile yaptığı sözleşme de talep edilmiş ve Kurum’a gönderilen sözleşmede sabit bir bedelin belirlendiği görülmüştür.

- Sözleşmenin süresinin 1.9.2005 ve 31.12.2007 tarihleri arasında geçerli olacağı, sözleşmenin taraf iradeleri ile uzatılabileceği,
- Fida Film'in Adana Filmcilik'e ödeyeceği asgari gösterim bedelinin aylık olarak ödenecek şekilde (.....) ABD Doları + KDV olacağı

hükme bağlanmıştır.

430 Odeon'un Kurum'a gönderdiği şikâyet dilekçesinde, Adana ilinde üç büyük sinema grubu bulunduğu, koltuk ve izleyici sayısı bakımından Mars'a ait Cinebonus Sineması'ndan sonra Odeon'un ikinci sırada yer aldığı, 3. sırada yer alan sinema salonunun ise Adana Filmcilik'e ait Metro/Metropol sinemaları olduğu hususları belirtilmektedir. Bu hususlar, Fida'nın Odeon'a teklif ettiği sözleşmede de belirtilmektedir. Sözleşme koşulları incelendiğinde, her iki sinema işletmecisi ile de sabit bedel üzerinde anlaşıldığı görülmektedir. Ancak, Cinebonus'un bir sinema salonu zinciri olduğu ve Fida Film'in Mars ile sadece Adana ili için değil Mars'ın sahip olduğu tüm sinema salonları bazında anlaşma yaptığı dikkate alındığında, Fida Film'in Odeon'a önerdiği teklifin Cinebonus yerine Adana Filmcilik'e önerilen teklifle karşılaştırılmasının daha doğru olacağı düşünülmektedir. Bu çerçevede yapılacak bir değerlendirmede, Adana Filmcilik'e ait toplam sinema salonu sayısının (6 adet), Odeon'a ait salon sayısından (9 adet) az olduğu, bununla birlikte Fida Film'in 440 Odeon'a %50-%50 gelir paylaşımı önerirken Adana Filmcilik'e asgari sabit bir bedel ödemeyi teklif ettiği görülmektedir. Ancak, söz konusu sözleşmenin imzalanma tarihinin 2005 yılı olduğu ve Fida Film'in gelir paylaşımını içeren matbu sözleşmeleri 2007 yılı itibariyle yürürlüğe koyduğunu da beyan ettiği de dikkate alınmalıdır. Bu durumda, Fida Film'in 2007 sonrası için Adana Filmcilik ile yapacağı sözleşme koşulları önem taşımaktadır. Ancak henüz, sözleşmenin süresi dolmamış olduğu için Adana Filmcilik ile yeni bir sözleşme yapılmamıştır. Adana Filmcilik ile yapılmış mevcut sözleşmedeki bedelin belirlenmesinde baz alınan kriterler araştırıldığında, Fida Film yetkilileri aşağıdaki hususları belirtmektedir:

- 450 – Fida Film, Adana Filmcilik'e taahhüt ettiği sözleşme bedelini halen karşılayamamaktadır.
- Adana Filmcilik ile imzaladıkları sözleşmeyi, sözleşmede yer alan hüküm çerçevesinde 1 ay önceden feshedecekler ve Adana Filmcilik kabul ederlerse gelir paylaşımlı sözleşmeyi önerenlerdir.
- Bu nedenle, Adana Filmcilik ile yeni sözleşme imzalanması durumunda yeni sözleşmenin Odeon'un sözleşme şartlarıyla kıyaslanması gerekmektedir.
- Adana Filmcilik ortaklarının, sözleşme imzalandığı tarihte Cinemall grubu ile olan ortaklığı sebebiyle Adana Filmcilik Sineması, o sıralarda bir zincirin bir parçasını oluşturmakta ve sabit bedelli sözleşmedeki kıstasları taşımaktadır. Mevcut durumda, söz konusu ortaklık bitmiş olduğu için sözleşmedeki kriterleri karşılama 460 durumu ortadan kalkmıştır. Ancak, sözleşmede aylık paylaşımli sisteme döneceğine ilişkin bir hükmün yer almaması nedeniyle Fida Film taahhütlerini yerine getirmek durumundadır.
- Fida Film, Odeon'la 2001 yılındaki çalışması ertesinde (.....) ABD Doları gelir elde etmiş, operasyonel ve diğer maliyet kalemleri çıkarıldıktan sonra ise zarar etmiştir.

Yukarıda yer verilen beyan üzerine, Fida Film'den Adana Filmcilik ile yaptıkları sözleşmeden zarar ettiklerine ilişkin mali analiz tabloları ve çalışmaları talep edilmiştir. Söz konusu bilgi ve belgeler 24.4.2007 tarihinde Kurum'a giriş yapmıştır. Buna göre, Adana Filmcilik ile yapılan sözleşme bedeli (.....) ABD Doları'dır. Fida

470 Film, söz konusu belgede yaptığı açıklamada Adana'da iklim koşulları nedeniyle
sinema sezonun kapandığını bu nedenle bu bedeli karşılayamayacaklarını
belirtmiştir. Söz konusu tablo, Ağustos 2007 tarihine kadar (Mart 2007 tarihinden
itibaren sütunlar boş olmak üzere) hazırlanmışsa da sözleşmenin bitiş tarihinin
31.12.2007 olduğu bilinmektedir. Bir diğer önemli nokta, 2006 yılı için Mart ayından
yılsonuna kadar elde edilen gelirlerde aylık bazda bir düzensizlik olsa bile, bu dönem
içinde Fida Film'in yaklaşık (.....) ABD Doları gelir elde ettiği ve en fazla gelirin
480 Mayıs-Haziran ayları ile Aralık-Ocak aylarında elde edildiğidir. Bu nedenle, 2007
yılında da 2006 yılına benzer ekonomik şartlar içinde Fida Film'in Mart ayından
sonraki süre içerisinde sözleşmenin bitim tarihine kadar Adana Filmcilik'e taahhüt
ettiği bedeli karşılayabileceği düşünülmüştür. Daha sonra Fida Film yetkilileriyle
yapılan görüşmede konuya ilişkin tablonun güncel hali temin edilmiştir. Söz konusu
tablo bir önceki tablonun Mayıs ayı itibariyle güncelleştirilmiş hali olup, tabloda Eylül
2005'den itibaren Fida'nın Adana Filmcilik'e ait Metro ve Metropol sinemalarından
aylık bazda elde ettiği gelirler yer almaktadır. Bu gelirlerin toplam (.....) ABD Doları
olduğu görülmektedir. Nisan ayı sonu itibariyle Fida Film, sözleşme bedelinden
yaklaşık (.....) ABD Doları daha fazla kazanç elde edilebilmiştir. Ancak, Fida Film'in
bir teşebbüs olarak karşı karşıya kaldığı maliyet kalemlerini sadece sözleşme
bedellerinin oluşturmadığı, diğer işletme giderlerinin de mevcut olduğu ve kar-zarar
hesaplamasında bunların da göz önüne alınması gerektiği gözden kaçırılmamalıdır.
490 Fida Film'in katlandığı önemli işletme giderleri arasında transfer kopya maliyeti,
lojistik maliyeti, finansman maliyeti, personel maliyeti ve ajans komisyonu yer
almaktadır. Bu maliyet kalemleri de dikkate alındığında, Fida Film'in Adana Filmcilik
ile yaptığı sözleşmeden zarar etmesinin veya çok düşük bir kar marjıyla çalışmasının
söz konusu olduğu ortaya çıkmaktadır.

I.3.3. Fida Film Tarafından Gönderilen Konuya İlişkin Diğer Belgelerin Değerlendirilmesi

Fida Film yetkilileri ile yapılan görüşmede, yetkililer tarafından anlaşmalı sinema
işletmelerinin adlarının yanı sıra, kaç salona sahip oldukları, sözleşmelerin geçerlilik
tarihleri ve sözleşme bedelleri gibi bilgileri içeren bir tablo sunulmuştur. Söz konusu
500 tablonun içerdiği bilgiler incelendiğinde;

- Fida Film'in hâlihazırda (.....) adet sinema işletmesi ile sözleşme imzaladığı,
- Sözleşme imzalanan işletmelerin (....) tanesi ile "%50-50 gelir paylaşım", (...)
tanesi ile "%85-15 gelir paylaşım", (...) tanesi ile "kutu başına", (...) tanesi ile "fix"
sözleşme temelinde çalışıldığı,
- "Fix" sözleşme temelinde çalışılan sinema işletmelerinden (....) tanesinin AFM,
Mars, Tüze, Cinecity, Umut Sanat, Prestige, Avşar ve Cinemall adlı sinema
gruplarına ait olduğu,
- "Fix" sözleşme temelinde çalışılan sinema işletmelerinden geriye kalan (....)
510 tanesinin 1 tanesi hariç tamamının sözleşmesinin 1.10.2006 tarihinden önce
imzalandığı,
- Sözleşmelerin imzalanma tarihlerinin 1.9.2004 ile 1.5.2007 arasında değiştiği,
- Sözleşmelerin sona erme tarihlerinin 31.3.2007 ile 31.12.2010 arasında değiştiği,
görülmektedir. Dolayısıyla Fida Film, 2007 yılından önce de pek çok sinema salonu
ile %50-50 gelir paylaşım anlaşma yapmıştır. Sabit (fix) ücretli sözleşme yapabilme
kriterlerini taşımayan küçük ve bireysel sinema salonu işletmeleri ile genelde %50-50
gelir paylaşımına dayalı anlaşma yapılmıştır. Bugün itibariyle sabit ücret üzerinden
sözleşmesi olan bireysel sinema salonlarının ise sözleşmelerinin imzalanma tarihi

520 Kasım 2006'dan öncedir. Bu sebeplerle, Fida Film'in Odeon Sineması'na veya daha
önceden Energy ile çalışan sinema işletmelerine %50-50 gelir paylaşımına dayalı
sözleşme yapmayı teklif etmesi 4054 sayılı Kanun anlamında bir ayrımcılık meydana
getirmemektedir. Zira listede yer verilen sinemalardan daha önce Energy ile çalışan
Giresun Best, Beyoğlu Sinemajestik, Beyoğlu Alkazar, Bursa Burç, İzmir Çamlıca,
İzmir Konak ve Ankara Kızılırmak sinemaları ile Fida Film arasında 1.1.2006 ve
15.2.2007 tarihleri arasında değişen zamanlarda %50-%50 gelir paylaşımı yöntemi
ile sözleşme imzalanmıştır. Bunun gibi, Energy'nin henüz faaliyette bulunduğu 2005
yılı içerisinde Fida Film'in imzalamış olduğu sözleşmelerden biri (3 salona sahip
Kayseri Onay sineması ile 1.9.2005 tarihinde imzalanan ve devam eden sözleşme)
530 sabit ücrete ve biri minimum garantiye dayanırken %50-%50 gelir paylaşımına dayalı
iki adet (Cinemaxi grubuna ait Tekirdağ Cinemaxi ile Site Grubu'na ait Bağcılar
Sinema Merkezi ile yapılan) sözleşme bulunmaktadır.

Ayrıca, Energy'den edinilen bilgilere göre, daha önceden Energy ile çalışan ve şimdi
Fida Film ile sözleşme imzalamış olan Beyoğlu Sinemajestik Sineması ile yine daha
önce Energy ile çalışan Livan Sineması da Energy ile "%50-%50" gelir paylaşımı
yöntemi ile çalışmıştır. Görüldüğü üzere, %50-50 gelir paylaşımı uygulaması Fida
Film'in pazarda tek başına kalmasının ertesinde uygulamaya başladığı bir yöntem
değil, daha önceleri de sektörde uygulanmakta olan bir yöntemdir.

1.3.4. Genel Değerlendirme

540 Odeon, şikâyet dilekçesinde, Energy'nin piyasadan çekilmesinden sonra sinema
salonları için önemli bir gelir kaynağı olan perde reklâmcılığı sektöründe tek kalan
Fida Film'in, kendisiyle önceleri çeşitli bahanelerle sözleşme yapmaktan kaçındığını
ve daha sonra ise kendisinin de faaliyette bulunduğu Adana ilinde faaliyet gösteren
ve eskiden beri Fida Film'le çalışan diğer sinema salonuna sunduğu koşullardan
ayrımcı koşullar sunarak hâkim durumunu kötüye kullandığını iddia etmektedir. Bu
nedenle, dosya konusu incelemenin ve değerlendirmenin konusunu Fida Film'in
hâkim durumunu kötüye kullanacak şekilde daha önceden Energy ile çalışmış
sinema salonu işletmecilerine, kendisinin çalıştığı sinema salonu işletmecilerine
sunduğu sözleşme koşullarından ayrımcı koşullar sunup sunmadığının tespiti
oluşturmuştur.

550 Rekabet Hukuku bağlamında "ayrımcılık" eyleminin varlığından bahsedebilmek için,
eylemi gerçekleştirdiği öne sürülen/tespit edilen teşebbüsün öncelikle hâkim durumda
olması ve ikinci olarak eylemin "kötüye kullanma" olarak değerlendirilmesi
gerekmektedir. Yukarıdaki bölümlerde pazara Medyaİst adında yeni bir firmanın
girmesinin söz konusu olduğu belirtilmiş ancak Fida Film'in sinema salonu
reklâmcılığı pazarında hâlihazırda fiili olarak faaliyet gösteren tek teşebbüs olduğu ve
pazar payını, sektörün işleyişi gereği bir süre koruyacağı ifade edilmiştir. Ayrıca,
perde reklâmcılığı pazarında Fida Film'in ulusal çapta faaliyet gösteren tek firma
olması, Medyaİst şirketinin faaliyetlerine henüz başlamamış olması ve sinema salonu
işletmeciliğinde reklâm gelirlerinin şirketlerin faaliyet giderlerini karşılamalarında
560 elzem bir role sahip olması sebepleriyle Fida Film'in bu pazarda sinema salonları
karşısında son derece önemli bir güce sahip olduğu gözden kaçırılmaması gereken
bir durumdur. Fida Film'in sinema salonları karşısındaki bu gücünü arttıran bir diğer
önemli konu da Fida Film'in film dağıtım alanında da faaliyet göstermesidir. Medyaİst
yetkilisi tarafından yapılan açıklamaya göre, bir yıl içinde gişede hâsılat yapan
yaklaşık 4-5 adet film bulunmaktadır. Bu filmlerden 1-2'sini bile Fida Film'in dağıtması
durumunda sinema salonu işletmecileri, Fida Film'i karşılığında almak
istemeyeceklerdir. Esasen bu durum, perde reklâmcılığı pazarına yeni giriş yapmak
isteyen şirketlerin sinema salonlarını kendileriyle anlaşma yapmaya ikna ettirmeyi ve

570 dolayısıyla müşteri bulmayı da zorlaştırmaktadır. Ancak, sinema salonlarının da perde reklâmı sağlayıcısı yeni bir firmanın pazara girmesini talep etmekte olduğu raportörlerce yapılan görüşmelerde öğrenilmiştir. Bu noktada, Fida Film için daha ayrıntılı bir hâkim durum analizi yapılmasına gerek duyulmamaktadır. Bu nedenle, teşebbüsün hâkim durumda olduğu kabul edilerek, gerçekleştirilen şikâyet konusu eylemin kötüye kullanma olup olmayacağını incelemek gerekmektedir.

580 Yukarıda da ortaya konduğu üzere, Fida Film ve Energy'den temin edilen belge ve bilgiler, Fida Film'in pazardaki hâkim durumunu kötüye kullanacak şekilde eşit durumdaki sinema salonu işletmecilerine ayrımcı uygulamalarda bulunduğunu ortaya koyar nitelikte değildir. Nitekim şirket, reklâmverenlerin de taleplerini göz önüne alarak sinema salonlarını belli kriterlere sahip olup olmamalarına göre ayırmış, sözleşme koşullarını gelir paylaşımı ya da sabit ödeme olmak üzere buna göre tespit etmiştir. Şikâyetçi Odeon Sineması'nın bu kriterleri taşımaması sebebiyle kendisine sabit ücretli ödeme teklif edilmemektedir. Fida Film, ayrıca gönderdiği bilgi ve belgelerde Adana Filmcilik ile yaptığı sabit ücrete dayalı sözleşmeden kar elde edemediğini ve mevcut sözleşmenin sona ermesinden sonra Adana Filmcilik'e %50-%50 gelir paylaşımı yöntemini teklif edeceğini beyan etmiştir. Ayrıca, gelir paylaşımına dayalı sözleşme yapma uygulaması, pazarda Fida Film tek kalmadan önce de uygulanmakta olan bir yöntemdir. Öte yandan, Medyaİst yetkilisi de sinema salonlarıyla %50-50 gelir paylaşımı usulü anlaşılmasının pazarda öteden beri uygulanmakta olan bir teamül olduğunu dile getirmiştir. Bu durumda, gelir paylaşımı esasına göre sözleşme yapılan diğer sinema salonları ile Odeon Sineması arasında 590 bir ayrımcılıktan bahsedilememektedir. Fida Film'in hâlihazırda hakkında 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bir karar bulunması bu karar ertesinde şikâyetçiye %50-50 gelir paylaşımlı sözleşme önermiş olması sebebiyle Fida Film hakkında daha detaylı bir inceleme yapılmasına gerek bulunmadığı ve 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir ihlalden bahsedilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre, dosya konusu şikâyet ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde önaraştırma yapılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.